

Kerkje zonder functie is een wonder van optisch bedrog

Hoe dichterbij je nadert, hoe kleiner het kunstobject wordt

DEN HAAG • Een kerkje in Leidschenveen. Het heeft iets weg van een wonder. Maar nee, het witte bouwwerkje in de Haagse nieuwbouwwijk is er enkel en alleen als kunstobject. Over optisch bedrog in optima forma.

JESSE BUDDING

Wie het enige kerkgebouw in Leidschenveen van verre nadert, staat al gauw op het verkeerde been. Want hoe dichterbij je nadert, hoe kleiner het gebouwtje lijkt te zijn. „Laatst kwamen hier de dakdekkers langs,” vertelt Laurens Kolks, die het kerkje samen met Dennis Lohuis ontwierp. „Maar die dachten bij de eerste aanblik: ‘Dat redder we nooit in twee dagen.’ Toch lag het dak er de volgende dag helemaal perfect bij.”

Ook de dubbele voordeur draagt bij aan het optisch bedrog. Je associeert die al gauw met grote afmetingen, maar hij meet op het hoogste punt slechts 1,80 meter. Overigens kan die deur niet open, behalve onverhoopt voor een reparateur.

Ook een referentiepunt als bijvoorbeeld een lantaarnpaal ontbreekt geheel in de directe omge-

« **Je associeert zo'n hagelwit Alpenkerkje toch met modelbouw.**

Laurens Kolks

ving. „Alleen als een vogel op de punt van de kerktoren gaat zitten, zie je al vanuit de verte dat het kerkje veel kleiner moet zijn dan je eigenlijk had verwacht.”

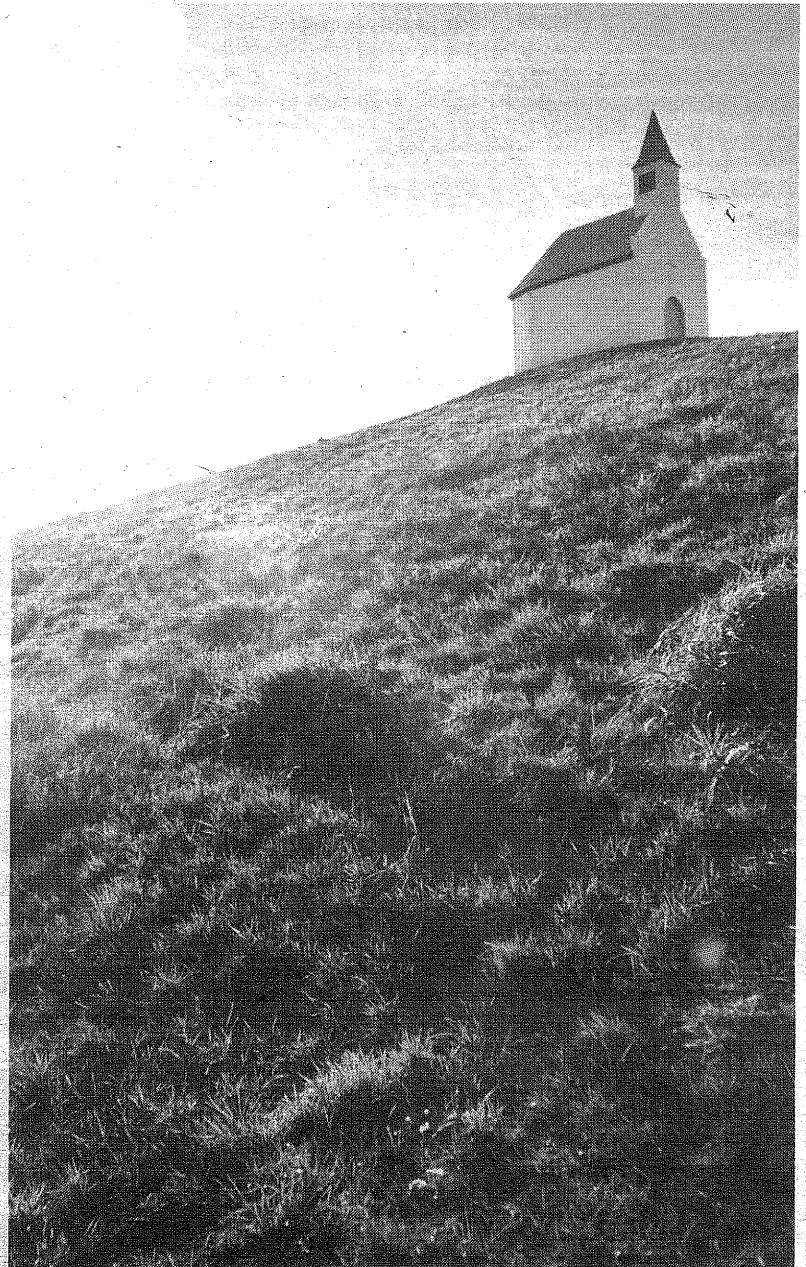
Verder valt op dat het gebouw geen religieuze verwijzingen bevat: geen kruisen, beelden of glas-inloodramen. Ontwerper Kolks: „We hebben het puur als beeld gebruikt. Maar het uurwerk en de luidklok doen het gewoon, hoor.”

KORTSLUITING

De kerk verbeeldt, zo verwoordt hij het, een soort historische kortsluiting. „Nu bouwen we een wijk planmatig, het moet allemaal niet te ver van het centrum zijn. Vroeger ging dat organisch: de kerk en de kroeg pionierden. Maar er zijn ook andere associaties. Randstadrail rijdt hier bijvoorbeeld vlak langs. Daardoor associeer je zo'n hagelwit Alpenkerkje toch met modelbouw.” Alleen waren de bouwkosten wel iets hoger dan bij een treinbaan: het budget bedroeg 80.000 euro. Eigenaar is nu de gemeente Den Haag.

Uniek, zo'n kerkgebouw zonder functie in een Vinex-wijk? „Voor mijn gevoel wel, ja,” zegt Kolks. „En dat in een tijd dat er juist allemaal kerken gesloopt worden. In Nederland is het ook al heel wat dat er in zo'n nieuwbouwwijk aanvankelijk een stuk grond niet was ingepland.”

Maar het Ontwikkelingsbedrijf Leidschenveen, dat de opdracht verstrekke, gaf er later recreatie als bestemming aan. En zo geschiedde het dus: „Je kunt op de heuvel nu allerlei activiteiten ontplooiën: wandelen, sleeën, snowboarden,” somt Kolks op. Van alles, behalve naar de kerk gaan dus. Maar dat is dan ook geen recreatie.

Optisch bedrog: alsof het kerkje ver weg staat. FOTO NICO SCHOUTEN